

Okul Öncesi Eğitime Devam Eden 5-6 Yaş Çocukların Sosyal Becerilerinin Ailelerin Çocuk Sevmeye Düzeyleri Açısından İncelenmesi

Cengiz ÇELİK*
Cemal AKYOL**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş çocukların sosyal becerileri ile ebeveynlerinin çocuk sevmeye düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Konya il merkezindeki okul öncesi eğitim kurumuna devam 5 ile 6 yaş arasındaki toplam 224 çocuk ile onların ebeveynleri oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, "Aile Bilgi Formu", "Barnett Çocuk Sevmeye Ölçeği" ve "OSBED (Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılarak Pearson korelasyon katsayıları hesaplanmış ve doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre okul öncesi 5-6 yaş çocukların sosyal becerileri ile ebeveynlerin çocuk sevmeye düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Regresyon analizi sonuçlarına göre ebeveynlerin çocuk sevmeye düzeyleri çocukların sosyal becerilerini pozitif yönde ve anlamlı bir şekilde yordamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Beceri, Çocuk Sevmeye, Okul Öncesi

An Investigation of The Social Skills of 5-6 Years Old Children Who Attend Preschool Education According to the Levels of Parents' Liking of Children

ABSTRACT

The aim of this study is to investigate the relationship between the social skills of 5-6 year old children who attend pre-school education and their parents' liking of children. Correlational survey model was used in the research. The sample of the study consisted of 224 children between the ages of 5 and 6 who attend a pre-school education in Konya city center and their parents. "Family Information Form", "Barnett Liking of Children Scale" and "OSBED (Preschool Social Skills Assessment Scale)" were used as data collection tools in the study. Pearson correlation coefficients were calculated using the SPSS package program and linear regression analysis was performed in the analysis of the data.

According to the results of the research, a positive and significant relationship was found between the social skills of preschool children aged 5-6 years and their parents' liking of children. According to the results of the regression analysis, the levels of parents' liking of children positively and significantly predict the social skills of the children.

Keywords: Social Skills, Parents' Liking of Children, Preschool.

1. Giriş

Her birey doğduğu andan itibaren bir toplum içerisinde yaşamaya başlamaktadır. Bireyin içerisinde bulunduğu topluma uyum sağlaması ve o toplumda kendisine yer edinmesi gerekmektedir. Toplumsal anlamdaki ilişkilerin temelinde kişinin sosyal ilişkileri yer almaktadır. Birey bu sosyal ilişkilerde ne kadar başarılı olursa topluma uyum sağlamakta da o kadar başarılı olacaktır. Toplum içerisindeki bireylerin, topluma uyum sağlamasını kolaylaştıracak becerilere sahip olması gerekmektedir. Bu becerilerin büyük kısmını sosyal beceriler oluşturmaktadır. Birey için, çevresindekilerin olumlu tepkiler vermesini sağlayacak ve olumsuz tepkilerinin önüne geçebilecek becerilere sahip olmak oldukça önemlidir. Kişiler, çevresindeki diğer kişilerle iletişimlerini sağlayacak, sosyal açıdan kabul görmüş davranışlara sahip olmak isterler. Bu beceriler, bireyde bulunması gereken sosyal becerilerdir (Yüksel, 2004).

Durualp & Aral (2010)'a göre sosyal beceriler, bireyin toplum içerisinde sosyal olarak olumlu sonuçlara ulaşmasını sağlayan, çevresindekilerle iletişim kurmasına sebep olan, sosyal anlamda kabul görmüş, kişinin çevresiyle etkileşimini sağlayan, çevresini etkileyen, bilişsel ve duyuşsal öğeleri barındıran davranışlardır.

* Arş. Gör. Dr., Selçuk Üniversitesi, celik7642@gmail.com

** Arş. Gör. Dr., Selçuk Üniversitesi, cemal_akyol@yahoo.com

Makalenin Gönderim Tarihi: 30.11.2021; Makalenin Kabul Tarihi: 04.02.2022

Sağlıklı bir toplum, bireylerin o toplum içerisinde yer edinebilmesiyle mümkündür. Toplumsal yapı içerisinde yer edinebilmek ise bireyin toplumsallaşması sonucunda gerçekleşmektedir. Bireyin doğup büyüdüğü çevrede toplumsallaşması yani sosyalleşmesi doğduğu andan itibaren başlayan ve hayat boyu süreklilik arz eden bir süreçtir. Doğumla başlayan sosyalleşme sürecinin tamamlanması için gerekli olan sosyal becerilerinde yine doğumdan itibaren öğrenilmeye başlanması gerekmektedir (Samancı & Uçan, 2017).

Sosyal beceriler çocukluk döneminde bilinçli bir şekilde kazandırılmalıdır. Bireylerin başarılı olabilmesi toplumsal yapıya uyum sağlamasıyla mümkündür bu nedenle çocukluk döneminde bireyin toplumsal yaşama donanımlı bir şekilde yetiştirilmesi, yaşamın ilerleyen yıllarında başarılı olmasını sağlayacaktır. Bireysel başarı toplumsal başarıyı da beraberinde getireceğinden sosyal gelişim hem birey hem de toplum için oldukça önemlidir (Samancı & Uçan, 2017).

Çocukluk dönemi, bireyin kişiliğinin oluşmasında en etkili dönemlerden birisidir. Her birey çocukluk döneminde yaşadığı çevreden etkilenecek kişiliğini oluşturmaya başlamaktadır. Yaşadığı çevre içerisinde en önemli etkiye sahip kişiler ise ebeveynleridir. Ebeveyn olarak anne ve babalar çocukların sosyalleşme aşamasında tek etken olmamasına rağmen çocuğun ilk etkileşimi yaşadığı kişiler olduğu için en temel faktör olarak görülmektedirler (Demir & Şendil, 2008).

Çocuğun doğumundan itibaren ilk ve yoğun bir şekilde etkileşimde olduğu anne ve babasının bulunduğu ortam aile ortamıdır. Bu ortamda anne ve babanın sevgiyle dolu tutum ve davranışları çocuk için çok önemlidir (Tezel Şahin & Özyürek, 2008). Bu dönemde anne ve babaların çocuklara karşı olan tutum ve davranışları çocukların istedik ya da istenmeyen bir kişilik geliştirmelerinde oldukça etkilidir (Dönmezer, 1999).

Lock, Church, Goltschalk ve Leddy (2003) sosyal becerilerin ilk önce aile içerisinde yani evde gelişmeye başladığından dolayı sosyal becerilerin temelini ailede oluştuğunu ifade etmektedir (Akt: Brodeski & Hembrough, 2007: 24). Petit, Dodge ve Brown'a (1988) göre; anne-babanın kişilik özellikleri, değer yargıları, çocuğa karşı tutum ve davranışları, çocuğa yaşamının ilk yıllarında sağladıkları sosyal deneyimler edinme fırsatları çocuğun sosyal becerileri kazanmasında etkilidir (Akt. Kamaraj, 2004).

Çocuklar yaşam döngüsünde önce anneleri sonra da çevresiyle etkileşime girmektedirler. Yaşamın ilk yıllarında çocuğun annesiyle gerçekleştirdiği güvenli bağlanma; sosyal becerisinin ve akran ilişkilerinin temelini oluşturmaktadır (Gülay & Akman, 2009). Anne ile çocuk arasında kurulan sağlıklı iletişim, çocuğun sağlıklı bir kişilik geliştirmesini etkileyerek başkaları ile olumlu ilişkiler kurmasını sağlamaktadır (Flannagan & Hardee, 1994). Bakım gördüğü kişilerle kurduğu olumlu ilişkilerin çocuğa kendini geliştirebileceği bir çevre sunduğu düşünülmektedir. Çocuğun anne ve babasıyla kurduğu ilişkilerin, çocuğun gelişiminde önemli bir yere sahip olduğu belirtilmektedir (Pianta & Stuhlman, 2004). Bununla birlikte öğretmen-çocuk ilişkileri ise, ebeveyn-çocuk bağlanma ilişkilerinin özellik ve işlevlerinin çoğuna sahip olup, öğretmen-çocuk arasındaki kurulan iyi ilişkiler çocukların sosyal becerilerinin gelişmesini etkilemektedir (Pianta R. C., 1999).

Araştırmada okul öncesine devam eden 5-6 yaş grubu çocukların sosyal becerileri ve sosyal beceri alt boyutları ile ebeveynlerinin çocuk sevme düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş çocukların sosyal becerinin, ebeveynlerinin çocuk sevme düzeyleri açısından incelenmesi amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama modelleri birden fazla değişkenden birlikte değişim olup olmadığını ve bu değişimin derecesini belirlemeye yarayan genel tarama modelidir (Karasar, 2006).

Çalışmanın etik açıdan uygunluğu ile ilgili Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Girişimsel olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan 27.10.2021 tarih ve 2021/02 sayılı yazısıyla izin alınmıştır. Çalışmanın her aşamasında araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Konya il merkezinde okul öncesi eğitime devam eden 5-6 yaş grubu çocuklar ve onların ebeveynleri oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini ise Konya il merkezinde devlete bağlı bir ilkokul bünyesinde yer alan anasınıflarında okul öncesi eğitim gören 5-6 yaş grubundan 169 kız ve 55 erkek olmak üzere 224 çocuk ve onların ebeveynleri oluşturmuştur.

2.3. Veri Toplama Araçları

Çalışmada, ailelerin çocuk sevme durumlarını belirlemek için Barnett tarafından geliştirilen Çocuk Sevme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek, Barnett ve Sinisi (1990) tarafından ebeveynlerin çocuk sevme tutumlarını belirlemek için geliştirilmiştir. Duyan & Gelbal (2008) ölçeği Türkçe olarak düzenleyip geçerliliğini ve güvenilirliğini yapmışlardır. Ölçekte bu amaçla hazırlanmış 14 madde bulunmaktadır. Ölçek 7'li likert tipinde hazırlanmıştır. Güvenirlik Cronbach Alpha değeri 0.92, test-tekrar test güvenirliliği ise 0.85 olarak bulunmuştur. Tüm maddelerin birinci boyutta yüksek faktör yükü olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin 4 maddesi ters puanlama olacak şekilde tüm maddelerden alınan puanlar toplanarak çocuk sevme düzeyi belirlenmektedir. Yüksek puan çocuk sevme düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir.

Çocukların sosyal becerilerini değerlendirmek için 4-6 Yaş Okul Öncesi Sosyal Beceri Değerlendirme Ölçeği (OSBED) Öğretmen formu kullanılmıştır. Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (OSBED) öğretmen formu çocukların sosyal beceri düzeylerini değerlendirmek amacıyla Ömeroğlu, ve diğerleri tarafından 2014 yılında geliştirilmiş ve Türkiye norm çalışması yapılmıştır. Ölçek başlangıç becerileri, akademik beceriler, arkadaşlık becerileri ve duyguları yönetme becerileri olmak üzere 4 faktör ve likert tipinde 49 maddeden oluşmaktadır. Her faktöre ait maddelerden alınan puanların toplamı ilgili sosyal beceri düzeyinin yüksekliğini göstermektedir. Toplam madde puanı ise genel sosyal beceri düzeyini göstermektedir. Güvenirlik Cronbach Alpha değeri 0.95 olarak hesaplanmıştır.

Çalışmada yer alan okul öncesi öğrencilerin ve ebeveynlerinin demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacılar tarafından oluşturulan kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada veri toplama araçlarının öğrencilerin ebeveynleri tarafından doldurulması sağlanarak veriler toplanmıştır. Toplanan veriler SPSS programı yardımıyla düzenlenerek analiz edilmiştir. Verilerin analizinde okul öncesi 5-6 yaş çocukların sosyal becerileri ile ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek için Pearson korelasyon katsayısı hesaplanmış ve basit doğrusal regresyon analizi yapılmıştır.

3. Bulgular

Araştırmada okul öncesi 5-6 yaş çocukların sosyal beceri toplan ve alt boyutlarının puanları ile ebeveynlerin çocuk sevme düzeyi puanları arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik hesaplanan Pearson korelasyon katsayıları tablo-1'de verilmektedir.

Tablo 1. Okul öncesi 5-6 yaş çocukların sosyal beceri puanları ile ebeveynlerin çocuk sevme puanları arasındaki Pearson korelasyon katsayıları

	Çocuk Sevme Düzeyi	Sosyal Beceri	Başlangıç Becerileri	Akademik Beceriler	Arkadaşlık Becerileri
Çocuk Sevme Düzeyi					
Sosyal Beceri	,390**				
Başlangıç Becerileri	,336**	,824**			
Akademik Beceriler	,290**	,892**	,655**		
Arkadaşlık Becerileri	,368**	,902**	,656**	,749**	
Duyguları Yönetme Becerileri	,371**	,888**	,623**	,725**	,740**

**p<,001

Tablo-1'de yer alan verilere göre okul öncesi 5-6 yaş çocukların sosyal beceri puanları ile ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ($r=.390$; $p<.001$) olduğu görülmektedir. Ayrıca çocukların sosyal beceri alt boyutları olan başlangıç becerileri ($r=.336$; $p<.001$), akademik beceriler

($r=.290$; $p<.001$), arkadaşlık becerileri ($r=.368$; $p<.001$) ve duyguları yönetme becerileri ($r=.371$; $p<.001$) ile ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri arasında pozitif yönde ve anlamlı ilişki bulunmuştur. Tabloya göre ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri ile çocukların sosyal beceri alt boyutlarından en yüksek ilişki düzeyinin duyguları yönetme becerileri, en düşük ilişkinin ise akademik beceriler olduğu görülmektedir.

Çocukların sosyal becerileri ile ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri arasındaki basit doğrusal regresyon analizi sonuçları tablo-2'de verilmektedir.

Tablo 2. Çocukların sosyal becerileri ile ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri arasındaki basit doğrusal regresyon analizi sonuçları

	β	t
Çocuk Sevme Düzeyi Sosyal Beceri	.390	6.308
$R^2=.152$; Uyarlanmış $R^2=.148$; $F(1, 223)=39.788$; $p<.001$		
Çocuk Sevme Düzeyi Başlangıç Becerileri	.336	5,318
$R^2=.113$; Uyarlanmış $R^2=.109$; $F(1, 223)=28.285$; $p<.001$		
Çocuk Sevme Düzeyi Akademik Beceriler	.290	4.523
$R^2=.084$; Uyarlanmış $R^2=.080$; $F(1, 223)=20.455$; $p<.001$		
Çocuk Sevme Düzeyi Arkadaşlık Becerileri	.368	5.890
$R^2=.135$; Uyarlanmış $R^2=.131$; $F(1, 223)=34.696$; $p<.001$		
Çocuk Sevme Düzeyi Duyguları Yönetme Becerileri	.371	5.946
$R^2=.137$; Uyarlanmış $R^2=.133$; $F(1, 223)=35.350$; $p<.001$		

Tablo-2'ye göre ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri, okul öncesi 5-6 yaş çocukların sosyal becerilerini, başlangıç becerilerini, akademik becerilerini, arkadaşlık becerilerini ve duyguları yönetme becerilerini pozitif yönde ve anlamlı bir şekilde yordamaktadır.

4. Sonuç ve Öneriler

Araştırmanın bulgularına göre okul öncesine devam eden 5-6 yaş çocukların sosyal becerileri ile ebeveynlerinin çocuk sevme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Yani ailelerin çocuk sevme düzeyleri arttıkça çocukların sosyal becerileri de anlamlı bir şekilde artmaktadır. Ayrıca ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri, okul öncesine devam eden 5-6 yaş grubu çocukların sosyal becerilerini anlamlı bir şekilde yordamaktadır. Ailede çocuğa gösterilen sevgi, çocuğun sosyal becerileri üzerinde bir etkiye sahiptir. Ebeveynlerin çocuk sevgisinin yüksek olması kendi çocuklarına olan sevgi ve bağlılığın da yüksek olmasını sağlamaktadır. Dolayısıyla aileden sevgi gören çocukların her yönden gelişimleri de olumlu yönde olacaktır. Sağlıklı gelişim gösteren ve sevgiyle büyüyen çocukların sosyal becerileri de yüksek olacaktır. Çocukların sosyal beceri alt boyutlarına bakıldığında yine ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri ile başlangıç becerileri, akademik beceriler, arkadaşlık becerileri ve duyguları yönetme becerileri arasında anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu ilişkilere bakıldığında en yüksek ilişkinin duyguları yönetme becerileri, en düşük ilişkinin ise akademik beceriler olmuştur. Yapılan araştırmalara göre hoşgörülü ve sevgi gösterilen bir aile ortamında yetişen çocuklar sosyal açıdan yetkin bireyler olmaktadır (Cirhinlioğlu, 2010; Yavuzer, 1993). Aile bireylerinin birbirleri ile kuracakları sağlıklı iletişim, çocukların kişilik gelişimlerinde doğrudan etkili olabilmektedir. Çocuklar ile kurulan etkili iletişim çocukların kendini ifade edebilmeye, güven duygularının gelişmesine ve değer gördüklerini hissetmelerine yardımcı olacaktır. (Yıldız Çiçekler & Alakoç Pirpir, 2021). Eisenberg ve diğerleri (2001) tarafından yapılan araştırmada annenin çocukları ile kurdukları olumlu iletişimin çocuğun sosyal becerilerini de artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Alakoç Pirpir, Yıldız Çiçekler ve Aral (2018) tarafından çalışan ve çalışmayan annelerin aile ilişkileri üzerine yapılan araştırmada çalışan annelerin çocukları kabul düzeylerinin daha yüksek olduğu ve onlarla daha sağlıklı iletişim kurdukları sonucuna ulaşılmıştır. Bunun sonucu olarak da çalışan annelerin çocukları duyguları tanıma ve ifade etme becerilerini güçlendirmede başarılı olabilmektedirler. Kartal vd.(2010) tarafından okul öncesi dönem çocuğu olan annelerin ebeveyn

davranışlarının çocukların öz bakım ve sosyal becerileri ile ilişkilerinin incelendiği araştırmaya göre annelerin olumlu, tutarlı ebeveyn davranışlarının çocuklarının iyi alışkanlıklar kazanması, öz bakım ve sosyal becerilere yönelik olanakların sağlanması üzerine etkili olduğu belirlenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre çocukların sosyal becerilerini artırmak için ailelerin çocuklarıyla olan iletişimini ve sevgisini geliştirmeye yönelik aile eğitim programları hazırlanıp uygulanabilir. Ebeveynlerin çocuk sevme düzeyleri ile çocukların farklı gelişim düzeyleri arasındaki ilişkiler araştırılabilir. Ailelerin çocuk sevme düzeylerini etkileyebilecek durumlar araştırılarak

5. Extended Abstract

All people begin to live in a society from the moment they are born. It is necessary for the person to adapt to the society he lives in and to find a place for himself in that society. The basis of social relations is the social relations of the person. The more successful people are in these social relations, the more successful they will be in adapting to society. People in the society should have skills that will facilitate their adaptation to society. Most of these skills are social skills. Social skills should be acquired consciously during childhood. It is possible for people to be successful by adapting to the social structure. For this reason, raising people well-equipped for social life during childhood will ensure success in the later years of life. Good communication between mother and child affects the child's development of a healthy personality and enables them to establish positive relationships with others. It is stated that the relationship that the child establishes with his parents has an important place in the development of the child.

The aim of this study is to investigate the relationship between the social skills of 5-6 year old children who attend preschool education and their parents' liking of children. Correlational survey model, one of the quantitative research methods, was used in the research. The sample of the study consisted of 224 children, 169 girls and 55 boys, between the ages of 5 and 6, who attend a pre-school education institution in the city center of Konya and their parents. In the study, the Barnett Liking of Children Scale was used to determine the families' liking of children. The Barnett Liking of Children Scale was developed by Barnett and Sinisi (1990) to measure people's attitudes towards children. It was adapted into Turkish by Duyan & Gelbal (2008). There are 14 items in the scale to measure the level of liking of children. The scale was prepared in a 7-point likert type and seven degrees of opinion are requested, from the answer "I strongly disagree" to the answer "I totally agree". The highest score that can be obtained from the scale is 98 and the lowest score is 14. High scores obtained from the scale were accepted as an indicator of higher level of liking of children.

4-6 Years Preschool Social Skills Assessment Scale Teacher form was used to evaluate children's social skills. The Social Skills Assessment Scale teacher form was developed by Ömeroğlu et al. in 2014 in order to evaluate the social skill levels of children and a Turkish norm study was conducted. The scale consists of 4 factors, including initial skills, academic skills, friendship skills, and emotion management skills, and 49 likert type items.

The personal information form created by the researchers was used to determine the demographic characteristics of the preschool students and their parents in the study.

In the study, data were collected by ensuring that the data collection tools were filled by the parents of the students. The collected data were arranged and analyzed with SPSS program. In the analysis of the data, Pearson correlation coefficient was calculated and simple linear regression analysis was performed in order to determine the relationship between the social skills of preschool children aged 5-6 years and the level of parents' liking of children.

According to the results of the research, a positive and significant relationship was found between the social skills of preschool children aged 5-6 years and their parents' liking of children. In addition, a positive and significant relationship was found between children's social skills sub-dimensions, which are initial skills, academic skills, friendship skills, and emotional management skills, and parents' levels of liking of children. It is seen that the highest level of relationship among the sub-dimensions of children's social skills with parents' levels of liking of children is the emotional management skills, and the lowest relationship is academic skills. According to the results of the regression analysis, parents' levels of liking

of children positively and significantly predict the social skills, initial skills, academic skills, friendship skills and emotional management skills of children.

Keywords: Social Skills, Parents' Liking of Children, Preschool.

Kaynakça

- Alakoç Pirpir, D., & Yıldız Çiçekler, C. A. (2018). Çalışan ve çalışmayan annelerin aile ilişkileri ve çocukların duygusal becerilerinin incelenmesi. A. Acaravcı içinde, *Sosyal ve beşeri bilimlere dair araştırma örnekleri* (s. 403-420). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Cirhinlioğlu, F. G. (2010, Temmuz). *Çocuk Ruh Sağlığı ve Gelişimi, Okul Öncesi Dönem 2. Baskı* (Cilt 13). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Demir, E. K., & Şendil, G. (2008). Ebeveyn Tutum Ölçeği (ETÖ). *Türk Psikoloji Yazıları* 11 (21), 15-25.
- Dönmezer, İ. (1999). *Ailede iletişim ve etkileşim: sağlıklı insan, sağlıklı aile*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Durualp, E., & Aral, N. (2010). Altı Yaşındaki Çocukların Sosyal Becerilerine Oyun Temelli Sosyal Beceri Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39 (39), 160-172.
- Duyan, V., & Gelbal, S. (2008). Barnett'in Çocuk Sevme Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlama Çalışması. *Eğitim ve Bilim* 33 (148), 40-48.
- Eisenberg, N., Gershoff, E. T., Fabes, R. A., Shepard, S. A., Cumberland, A. J., Losoya, S. H., . . . Murphy, B. C. (2001). Mother's emotional expressivity and child's behavior problems and social competence: mediation through children's regulation. *Developmental Psychology* 37 (4), 475-490.
- Flanagan, D., & Hardee, S. D. (1994). Talk about preschoolers' interpersonal relationships: Patterns related to culture, SES, and gender of child. *Merrill-Palmer Quarterly* 40(4), 523-537.
- Gülay, H., & Akman, B. (2009). *Okul Öncesi Dönemde Sosyal Beceriler*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kamaraj, I. (2004). *Sosyal becerileri derecelendirme ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması ve beş yaş çocuklarının atılganlık sosyal becerisini kazanmalarında eğitici drama programının etkisi*. İstanbul: Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kartal, A., Kurban, N. K., Zincir, M., & Kapıkıran, N. A. (2010). *Okul Öncesi Dönem Çocuğu Olan Annelerin Ebeveyn Davranışlarının Çocuklarının ÖZ Bakım Ve Sosyal Becerileri İle İlişkilerinin İncelenmesi*. . Denizli: Pamukkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi Raporu.
- Lock, R. H., Church, K., Gottschalk, C. M., & Leddy, J. N. (2003). Enhance social and friendship skills. *Intervention in School and Clinic*, 38(5), 307-310.
- Ömeroğlu, E., Büyüköztürk, Ş., Aydoğan, Y., Çakan, M., Kılıç Çakmak, E., Özyürek, A., . . . Karayol, S. (2014). Okul öncesi sosyal beceri değerlendirme ölçeği öğretmen formunun geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik analizleri. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(8), 37-46.
- Petit, G. S., Dodge, K. A., & Brown, M. M. (1988). Bary family experience. Social problem Solving patterns, and children's social competence. *Child Development*, 59, , 107-120.
- Pianta, R. C. (1999). Enhancing relationships between children and teachers. . *Washington, DC: American Psychological Association*.
- Pianta, R., & Stuhlman, M. (2004). Teacher-child relationships and children's success in the first years of school. *School Psychology Review*, 33 (3), 444- 458.
- Samancı, O., & Uçan, Z. (2017). Çocuklarda Sosyal Beceri Eğitimi. *Journal of Graduate School of Social Sciences* 21 (1).
- Tezel Şahin, F., & Özyürek, A. (2008). 5-6 Yaş Grubu Çocuğa Sahip Ebeveynlerin Demografik Özelliklerinin Çocuk Yetiştirme Tutumlarına Etkisinin İncelenmesi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 395-414.
- Yavuzer, H. (1993). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yıldız Çiçekler, C., & Alakoç Pirpir, D. (2021). Çocuklarla İletişim. M. Sağlam, & N. Aral içinde, *Aile içi iletişim ve çocuk*. Ankara: Vize Basın Yayın.
- Yüksel, G. (2004). *Sosyal Beceri Envanteri 1. basım*. Ankara: Asıl Yayınevi.

Araştırmacıların Katkı Oran Beyanı / Contribution of Authors

Yazarların çalışmadaki katkı oranları %50/%50 şeklindedir.
The authors' contribution rates in the study are %50/%50 form.

Çıkar Çatışması Beyanı / Conflict of Interest

Çalışmada herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.
There is no conflict of interest with any institution or person in the study.

İntihal Politikası Beyanı / Plagiarism Policy

Bu makale İntihal programlarında taranmış ve İntihal tespit edilmemiştir.
This article was scanned in Plagiarism programs and Plagiarism was not detected.

Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı / Scientific Research and Publication Ethics Statement

Bu çalışmada Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi kapsamında belirtilen kurallara uyulmuştur.
In this study, the rules specified within the scope of the Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive were followed.